

ŽIVETI V EDINOSTI - JANUAR

I. ZA KATEHETA

1. Razmišljanje o temi:

Svet v katerem živimo je prepreden z nerazumevanjem, uveljavljanjem svoje lastne želje in volje, ne ozirajoč se veliko na drugega človeka. Vse to s seboj prinaša nerazumevanje, neenotnost, ne-edinost že v družini in posledično tudi v okolici v kateri živimo, v družbi, narodu in tudi v Cerkvi med nami kristjani.

Zgodovina Cerkve nam ispričuje kam pripelje ta ne-edinost med kristjani - do razkola, do delitve na vzhodno in zahodno Cerkev...

Toda Kristus je želel, da bi bilo eno kakor sta On in Oče eno. Vzgoja za edinost pa se začne že v zgodnjih otroških letih, ko se otrok uči, da je potrebno upoštevati tudi drugega človeka, ki je ob tebi. Da je pogovor pot po kateri pridemo do skupne rešitve, do skupnega cilja. Da je potrebno v življenju tudi popuščati in odpuščati, da lahko med seboj živimo v edinosti. In da upoštevamo načelo, da smo pred Kristusom vsi enakovredni, saj smo vsi božji otroci, pa ne glede na to kje smo rojeni ali kako bogati oz. revni smo (če merimo le z denarjem).

Blaženi A. M. Slomšek je čutil veliko bolečino ob razklanosti Cerkve, ne le doma, temveč tudi v svetu. Zato je ustanovil Bratovščino sv. Cirila in Metoda, ki jo je potrdil tedanji papež Pij IX. Pridružili so se ji kristjani iz vse Evrope. Bratovščina se je skozi čas preimenovala v Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, ki je tudi v naših krajih še danes živo. Slomšek je želel povezati čimveč narodov v molitveno navezo za edinost med krščanskimi narodi.

Toda, da bo prišlo do edinosti med krščanskimi narodi je potrebno najprej moliti in delati za edinost med nami. In k temu nas vabi in spodbuja tudi naš blaženi Slomšek.

2. Iz življenja blaženega A.M. Slomška (glej priloga 1.a in 1.b):

Bil je 26. november 1800, ko se je premožnemu kmetu Marku Slomšku in dvajsetletni ženi Mariji, rojeni Zorko, rodil prvi od osmih otrok- sin Anton. Anton je imel brezskrbno otroštvo. Za gmotno blagostanje je poskrbel že njegov praded Štefan Novak. Ta je kar od petih gospodarjev kupil posestva in jih zaokrožil v posestvo Slom, s tem pa je spremenil tudi svoj priimek v Slomšek.

Posestvo je merilo več kot šestdeset hektarov dobre zemlje. Poleg stanovanjske hiše je domačija imela še več gospodarskih poslopij in mlin, ki je bil Slomškovim stalen vir denarnih dohodkov. Oče Marko je bil izučen čevljar in tako nikoli ni manjkalo obiskov in naročil pri hiši. K posestvu pa so Slomškovi vedno nekako šteli tudi cerkvico sv. Ožbalta, ki jo je dal pozidati Antonov praded Štefan.

Prav ta cerkvica je bila središče Antonovega otroškega sveta. Na trati okoli cerkvice je pastiroval z drugimi otroci, iz cerkvenih stopnic pa jim je včasih tudi pridigal. Cerkvica jebila leta 1856 prenovljena in Anton je bil tisti srečnež, ki jo je lahko kot škof posvetil. Notranjost cerkvice krasijo freske iz leta 1914, ki prikazujejo pomembne dogodke iz Antonovega življenja.

Med temi dogodki je upodobljena tudi Antonova izbira birmanskega botra. Na birmo je Antona pripravila mama in ona mu je svetovala, da naj si za botra izbere tistega, ki bo pri javnem izpraševanju v cerkvi najbolj vešč v poznavanju nauka in razumevanju krščanskega življenja. Anton je materin nasvet resno vzel in budno spremljal naslednje javno izpraševanje v cerkvi. Najbolje se je odrezal ne preveč bogat kmetič in prav njega si je Anton, v splošno

začudenje vseh, izbral za birmanskega botra. Pri birmi je dobil še drugo ime Martin. Zato se je kasneje podpisoval Anton Martin Slomšek.

Kateheza o blaženem Slomšku drugo triletje - januar

1. Cilj:

Spoznavni: Otroci razumejo, da smo vsi smo ljudje enakovredni.

Doživljajski: Otroci doživijo, da je lepše biti sprejet kot ponižan.

Dejavnostni: Otroci doma, v šoli in pri veroučni uri ne žalijo in ne ponižujejo drug drugega.

2. Vzgojna drža: spoštovanje

3. Veroučna sredstva in pripomočki:

- križ
- sveča
- slika blaženega Slomška
- računalnik
- LCD projektor
- projekcijsko platno
- PPS projekcija o Slomšku
- beli listi A4
- za vsakega otroka 1 kopijo Slomškovega življenjepisa za drugo triletje (priloga 1)
- za vsakega otroka 1 kopijo besedilo pesmi: Ko bi ljudje ljubili se (priloga 2)
- za vsakega otroka list z molitvijo za edinost (priloga 3) ali PPS

4. Pesem: Ko bi ljudje ljubili se

5. Molitev: Očenaš, molitev za edinost

6. Molitveni kotiček: križ, sveča, slika škofa Slomška

7. Doživljajski lik: Slomšek

8. Priprava prostora: ni potrebna posebna priprava, ker je tisto kar je pomembno že v molitvenem kotičku. V kolikor ni molitvenega kotička naj se na mizi v sredi učilnice pripravi vse kar je predvideno za molitveni kotiček.

KATEHEZA

1. Uvod

Po uvodnem pozdravu, preverjanju prisotnosti in domačih nalog otrokom povemo kaj bomo počeli to uro.

Danes bomo govorili o blaženem škofu Slomšku in nato še o njegovem prizadevanju za to, da se ljudje med seboj bolj razumeli, da bi si bili bolj enotni, bolj edini. Da se bolj spoštovali med seboj. Še posebej je tu mislil na nas kristjane. Najprej pa začnimo z molitvijo.

a. Molitev: *Se pokrižamo in zmolimo molitev Oče naš.*

2. Oznanilo

Kdo je že kdaj slišal za blaženega škofa Antona Martina Slomška? Veste, da je bil iz našega naroda, da je bil Slovenec? Da je bil doma na Slomu pri Ponikvi.

Pa si najprej pogledajmo nekaj utrinkov iz njegovega življenja. Ob PPS projekciji otrokom povemo nekaj osnovnih podatkov o Slomškovem življenju (*kar je napisano tudi na listih, ki jih bodo dobili za izdelavo knjižice – kje in kdaj se je rodil, kje je živel, kdo sta bila njegova starša, da je kot otrok bil pastir, da je bila mama tista ob kateri je spoznaval Boga*).

K osnovnim informacijam dodamo, da ga je silno bolelo to, da ljudje tistega časa, pa tudi danes je še vedno tako, niso izpolnili Jezusovega naročila: da bi bili med seboj eno, kakor sta Jezus in Bog eno. V Janezovem evangeliju so zapisane Jezusove besede: »In jaz sem jim dal veličastvo, ki si ga dal meni, da bi bili eno, kakor sva midva eno: jaz v njih in ti v meni, da bi bili popolnoma eno.« (Jn 17,22-23)

Tudi mi danes smo velikokrat razdeljeni, nismo enotni med seboj, se ne razumemo med seboj. Večkrat se nam zgodi, da prej kot nekaj lepega in dobrega znamo o drugem povedati kaj slabega. Tako radi se postavljamo pred drugimi in želimo si, da bi nas drugi občudovali, nas spoštovali, nam bili vdani. Radi bi bili več vredni kot drugi. Večkrat mislimo, da če pri nekom doma niso tako premožni, da je kar manj vreden, ker je materialno reven. Če nekdo ni oblečen ali urejen po zadnji modi je že kar zastarel in manj vreden. A to ne drži. Pred Bogom smo vsi enako pomembni, smo vsi enako vredni, saj smo njegovi otroci. Vse nas ima rad in za vse in vsakega od nas ga skrbi.

O tem nam je govoril že Jezus, da smo vsi otroci enega skupnega nebeškega Očeta in po njem torej sestre in bratje v Kristusu. Tudi blaženi škof Slomšek je ljudi svojega časa spodbujal, pa tudi nas danes spodbuja, da bi se ne poveličevali in poviševali nad drugimi. Ko hočem biti več vreden od drugega bom torej tega ranil, užalil, prizadel. Tako bom zasejal seme bolečine, jeze in prepira med ljudi. In prepir vodi velikokrat tudi v dolga leta sporov in nerazumevanja. In takšne razprtije so globoko v duši bolele tudi blaženega Slomška.

Ko je bil še živ je naredil nekaj zelo pomembnega. Ustanovil je Bratovščino sv. Cirila in Metoda v katero je povezal veliko drugih evropskih narodov, da bi vsi ti ljudje molili, da bi kristjani med seboj zopet postali povezani in da bi se seveda trudili, da bi tudi živeli tako, da bi bili vedno bolj povezani med seboj. In s to željo se je strinjal celo takratni papež, ki je leta 1851 potrdil to Slomškovo prizadevanje. Slomšek je torej naredil veliko stvar za ves svet in za vse kristjane. In tudi mi danes lahko pomagamo, da bo ta Slomškova spodbuda nekoč uresničena. Bolj, ko se bomo trudili, da bomo med seboj povezani, manj, ko bo med nami preprirov, bolj bomo povezani drug z drugim in tudi z Jezusom.

Bratovščina sv. Cirila in metoda se je skozi čas preimenovala v Apostolstvo svetega Cirila in Metoda. V tem apostolstvu so združeni ljudje, ki se trudijo, da bi torej najprej zaživel mir in spravo med nami, da bi tako lahko počasi res gradili eno Kristusovo Cerkev. Tudi mi se lahko pridružimo molitvi za edinost. Če bomo vsaj ob nedeljah molili molitev za edinost kristjanov bo to že lep prispevek pri omenjenem prizadevanju. Seveda pa se moramo vsak dan truditi za to, da se ne bomo poviševali in poniževali ljudi s katerimi živimo.

3. Dejavnost

a) Lahko začno izdelovati Slomškovo knjižico. Naredijo platnico za knjigo in dodajo prvi list s kratkim življenjepisom blaženega Slomška (priloga 1). V kolikor še vedno radi rišejo lahko na drugo stran tega lista narišejo kako pomagajo nekomu, ki ga drugi zasmehujejo in zraven pripišejo : Pred Bogom smo vsi enaki!

b) Predstavljaš si, da ste v šoli dobili novega sošolca ali sošolko in napiše zgodbo o tem kako bi ga (jo) v vašem razredu sprejeli. Kdo bi se mu (ji) po tvojem mišljenju posmehoval, kdo bi nagajal, kdo bi pomagal. Napiše tudi kako bi se vedel ti ter dopiše kaj misliš, da bi Jezus rekel o tvojem ravnanju in ravnanju tvojih sošolcev in sošolk.

Ko zgodbe napišejo naj jih tudi na glas preberejo. To je lahko iztočnica za nadaljnji pogovor.

c) Če čas dopušča je možno narediti oboje: kar je pod točko a) in točko b).

Po končanem delu se naučimo pesem: Ko bi ljudje ljubili se (priloga 2)

4. Molitev:

Ker si tudi mi želimo, kakor Jezus in potem blaženi Slomšek, da bi bili med seboj eno bomo zdaj za to tudi mi molili. List z molitvijo (priloga 3)

Najprej se pokrižajo in nato skupaj molijo molitev za edinost.:

Gospod Jezus, na večer, preden si umrl za nas, si molil, da bi bili vsi Tvoji učenci popolnoma eno, kakor Ti v Očetu in Oče v Tebi. Daj, da bomo živo začutili, kako velika nezvestoba do Tebe je naša razdeljenost. Daj nam iskrenosti, da bomo priznali in obžalovali ravnodušnost, nezaupanje in medsebojno nenaklonjenost, ki se morda skrivajo v nas. Daj nam poguma, da bomo vse to izkoreninili. Nakloni nam, da se vsi zedinimo v tebi, da bi se iz naših src in ustnic neprestano dvigala Tvoja molitev za edinost kristjanov, kakršno hočeš ti. V tebi, ki si popolna Ljubezen, naj najdemo Pot, ki vodi do edinosti v poslušnosti Tvoji Ljubezni in resnici. Amen.

Nato skupaj zapojejo: Ko bi ljudje ljubili se... ter se pokrižajo za zaključek molitve.

Domača naloga:

Doma, v šoli in pri verouku skrbim za to, da ne žalim in ne ponižujem ljudi s katerimi se srečujem.

REFLEKSIJA OPRAVLJENE KATEHEZE

PRILOGE

Priloga 1

Iz življenja blaženega Antona Martina Slomška

Bil je 26. november 1800, ko se je premožnemu kmetu Marku Slomšku, ki je bil izučen čevljar in dvajsetletni ženi Mariji, rojeni Zorko, rodil na Slomu pri Ponikvi prvi od osmih otrok- sin Anton. Anton je imel brezskrbno otroštvo. Za gmotno blagostanje je poskrbel že njegov praded Štefan Novak. Ta je kar od petih gospodarjev kupil posestva in jih zaokrožil v posestvo Slom, s tem pa je spremenil tudi svoj priimek v Slomšek.

Domačija je imela veliko posestvo, stanovanjsko hišo, več gospodarskih poslopij in mlin, ki je bil Slomškovim stalen vir denarnih dohodkov. K posestvu pa so Slomškovi vedno nekako šteli tudi cerkvico sv. Ožbalta, ki jo je dal pozidati Antonov praded Štefan.

Prav ta cerkvica je bila središče Antonovega otroškega sveta. Na trati okoli cerkvice je skupaj z drugimi otroci pasel živino. Iz cerkvenih stopnic pa jim je včasih tudi pridigal. Cerkvica je bila leta 1856 prenovljena in Anton je bil tisti srečnež, ki jo je lahko kot škof posvetil. Notranjost cerkvice krasijo freske iz leta 1914, ki prikazujejo pomembne dogodke iz Antonovega življenja.

Med temi dogodki je upodobljena tudi Antonova izbira birmanskega botra. Na birmo je Antona pripravila mama in ona mu je svetovala, da naj si za botra izbere tistega, ki bo pri javnem izpraševanju v cerkvi najbolj več v poznavanju nauka in razumevanju krščanskega življenja. Anton je materin nasvet resno vzel in budno spremljal naslednje javno izpraševanje v cerkvi. Najbolje se je odrezal ne preveč bogat kmetič in prav njega si je Anton, v splošno začudenje vseh, izbral za birmanskega botra. Pri birmi je dobil še drugo ime Martin. Zato se je kasneje podpisoval Anton Martin Slomšek.

Priloga 2

KO BI LJUDJE LJUBILI SE

Ko bi ljudje ljubili se kot bratje in sestre,
ljubezen bi združila vse, podrla vse meje.

In človek bil bi bratu brat, po srcu vsakemu enak.
Ko bi ljudje ljubili se kot bratje in sestre.

Utihnil hrup bi vojn, grozot in mir zavladal bi povsod.
Ko bi ljudje ljubili se kot bratje in sestre.

Stopil bi se zavisti led, družina ena bil bi svet.
Ko bi ljudje ljubili se kot bratje in sestre.

Priloga 3

Molitev za edinost kristjanov

Gospod Jezus, na večer, preden si umrl za nas,
si molil, da bi bili vsi Tvoji učenci popolnoma eno,
kakor Ti v Očetu in Oče v Tebi.
Daj, da bomo živo začutili,
kako velika nezvestoba do Tebe je naša razdeljenost.
Daj nam iskrenosti,
da bomo priznali in obžalovali ravnodušnost,
nezaupanje in medsebojno nenaklonjenost,
ki se morda skrivajo v nas.
Daj nam poguma,
da bomo vse to izkoreninili.
Nakloni nam, da se vsi zedinimo v tebi,
da bi se iz naših src in ustnic
neprestano dvigala Tvoja molitev
za edinost kristjanov, kakršno hočeš ti.
V tebi, ki si popolna Ljubezen,
naj najdemo Pot,
ki vodi do edinosti
v poslušnosti Tvoji Ljubezni in resnici.
Amen.